

Odwodnienie

Roman Edel

dróg

Spis treści

	Przedmowa	9
1	Wprowadzenie do problematyki odwodnienia dróg	11
1.1	Wiadomości wstępne	11
1.2	Analiza wstępna do projektu odwodnienia	13
1.3	Założenia wstępne w planowaniu	15
1.4	Prawo wodne z uwzględnieniem zagadnień prawnych odwodnień drogowych	17
2	Podstawowe wiadomości z hydrogeologii i hydrologii	23
2.1	Wiadomości wstępne	23
2.2	Pochodzenie wód podziemnych	26
2.3	Opady atmosferyczne, ich rodzaje i charakterystyka	29
2.4	Wielkość opadów	30
2.5	Natężenie opadu	30
2.6	Parowanie, sublimacja, spływ, odpływ i przepływ	33
2.7	Retencja i jej rodzaje	35
2.8	Zlewnia, jej rodzaje i charakterystyka	36
2.9	Współczynnik odpływu	36
2.10	Odbiorniki wód opadowych	37
3	Podstawy wymiarowania odwodnienia	39
3.1	Wielkość spływów z dróg i ulic	39
3.1.1	Prawdopodobieństwo pojawienia się deszczu	40
3.1.2	Czas trwania deszczu	41
3.1.3	Natężenie deszczu	41
3.1.4	Natężenie deszczu miarodajnego	43
3.1.5	Współczynnik spływu	44
3.2	Metody obliczania wielkości spływów	47
3.2.1	Metoda stałych natężeń deszczu	47
3.2.2	Metoda natężeń granicznych	48
3.2.3	Metoda graficzna Vicari-Hauffa	52
3.2.4	Metoda współczynnika opóźnienia odpływu i zmiennego współczynnika spływu ..	56
4	Podstawy odwodnienia powierzchni dróg i ulic	69
4.1	Powierzchnie komunikacyjne	69
4.2	Pobocze	71
4.3	Pas dzielący	72
4.4	Skarpy	72

5	Urządzenia powierzchniowe do odprowadzania wody deszczowej	73
5.1	Muldy podłużne	73
5.1.1	Mulda trawiasta	74
5.1.2	Mulda z gładkim umocnieniem dna	75
5.1.3	Mulda z porowatym umocnieniem dna	75
5.1.4	Mulda brukowana	75
5.2	Rowy odwadniające	76
5.2.1	Rowy przydrożne	76
5.2.2	Rowy stokowe	80
5.2.3	Przepusty drogowe	81
5.3	Ścieki drogowe i uliczne	82
5.3.1	Ściek przykrawężnikowy zwykły	83
5.3.2	Ściek przykrawężnikowy obniżony	85
5.3.3	Ściek pilasty	85
5.3.4	Ściek przykrawężnikowy wydzielony	87
5.3.5	Ściek płaski trójkątny	88
5.3.6	Ściek płaski obniżony	88
5.3.7	Ściek płaski trapezowy	89
5.3.8	Ściek płaski prostokątny	89
5.3.9	Ściek muldowy	89
5.3.10	Ściek skrzynkowy	90
5.3.11	Ściek szczelinowy	91
5.3.12	Ściek drogowy trójkątny	93
5.3.13	Ściek drogowy trapezowy	94
5.3.14	Ściek drogowy muldowy	94
5.4	Wpusty deszczowe	94
5.4.1	Nasady żeliwne do wpustów ulicznych	96
5.4.2	Części podziemne wpustów	98
5.5	Wymiarowanie powierzchniowych urządzeń odwadniających	102
5.5.1	Wymiarowanie cieków otwartych	102
5.5.2	Wymiarowanie rynien drogowych przykrawężnikowych	104
5.5.3	Wymiarowanie muld	104
5.5.4	Wyznaczanie odstępów między wpustami deszczowymi	111
6	Podziemne urządzenia do odprowadzania wód opadowych	122
6.1	Kanalizacja deszczowa.....	122
6.1.1	Układy sieci kanalizacji deszczowej	123
6.1.2	Przekroje poprzeczne i zagłębienia kanałów	124
6.1.3	Spadki kanałów i prędkości przepływów.....	127
6.1.4	Przepływ ścieków w kanałach zamkniętych	131
6.2	Drenaż	135
6.2.1	Drenaż kombinowany	139
6.2.2	Drenaż zwykły	139
6.2.3	Warstwa drenująca	140
6.2.4	Projektowanie ciągów drenarskich	141
6.2.5	Drenaż francuski	144
6.3	Studnie kanalizacyjne	156
6.3.1	Studnie rewizyjne	157
6.3.2	Studnie połączeniowe i rozgałęzieniowe	159
6.3.3	Studnie wpustowe	159
6.3.4	Studnie kaskadowe	160
6.3.5	Studnie kanalizacyjne z tworzyw sztucznych	162
6.3.6	Studnie drenażowe z tworzyw sztucznych	167
6.4	Warstwy chłonno-drenujące	168
6.4.1	Warstwy filtracyjne	169
6.4.2	Warstwa odsączająca skarpy	175
6.4.3	Drenaż przyporowy	175
6.4.4	Wgłębna warstwa odsączająca	177
6.4.5	Rów infiltracyjny	177

7	Urządzenia do regulacji odpływu deszczowego	178
7.1	Urządzenia retencyjne	178
7.1.1	Uwagi ogólne	178
7.1.2	Wymiarowanie małych zbiorników retencyjnych	179
7.2	Ukształtowanie zbiornika retencyjnego	195
7.2.1	Zamknięte zbiorniki retencyjne	196
7.2.2	Otwarte zbiorniki retencyjne	199
7.3	Regulatory przepływu	209
7.3.1	Budowa i zastosowanie regulatorów przepływu	209
7.3.2	Zasada działania regulatorów przepływu	210
7.3.3	Rodzaje regulatorów przepływu	211
8	Urządzenia do wchłaniania wód opadowych	215
8.1	Podstawy wymiarowania urządzeń chłonnych	217
8.1.1	Usytuowanie urządzeń chłonnych	223
8.1.2	Rodzaje urządzeń chłonnych	224
8.2	Zbiornik chłonny	225
8.3	Mulda chłonna	226
8.4	Studnia chłonna	229
8.4.1	Wymiarowanie studni chłonnych metodą Maaga	230
8.4.2	Wymiarowanie studni chłonnych metodą filtracji bocznej	238
8.5	Skrzynki i komory drenażowe	244
8.5.1	Wstęp	244
8.5.2	Skrzynka rozsączająca	247
8.5.3	Komora drenażowa (filtracyjna)	249
8.5.4	Projektowanie systemu komór drenażowych	253
8.5.5	Obliczenie wielkości odpływu w systemie infiltracji do gruntu	256
8.5.6	Obliczenie wielkości odpływu w systemie zatrzymania pierwszej fali spływu	257
8.6	Ocena działania urządzeń chłonnych	257
9	Zbiorniki odparowujące	259
9.1	Teoretyczne podstawy parowania	260
9.2	Wymiarowanie zbiornika odparowującego metodą retencyjną	263
9.3	Wymiarowanie zbiornika odparowującego metodą bilansu wodnego zlewni	264
9.4	Uwagi końcowe dotyczące projektowania zbiorników odparowujących	265
10	Budowle inżynierskie	267
10.1	Przepusty	267
10.1.1	Usytuowanie i długość przepustu	269
10.1.2	Ukształtowanie przepustu w przekroju poprzecznym nasypu	269
10.1.3	Głowice przepustów	274
10.1.4	Rodzaje przepustów	276
10.1.5	Wymiarowanie parametrów hydraulicznych obiektów mostowych	282
10.1.6	Minimalne wymiary przepustów	295
10.1.7	Przepusty ekologiczne	296
10.2	Syfony	299
10.3	Filtracja wody pod przepustem	300
10.4	Stopnie, progi, kaskady, niecki i bystrza	302
10.4.1	Stopnie	302
10.4.2	Progi	303
10.4.3	Kaskady	304
10.4.4	Bystrza	304
11	Ochrona wód powierzchniowych i gruntu w drogownictwie	306
11.1	Instalacje oddzielaczy cieczy lekkich	307
11.1.1	Separatory olejowe	308
11.1.2	Wymiarowanie separatora olejowego	311
11.2	Separatory koalescencyjne	317
11.2.1	Budowa i działanie separatora koalescencyjnego	317

11.2.2	Konserwacja separatora koalescencyjnego	319
11.2.3	Inspekcja generalna separatora koalescencyjnego	319
11.3	Lamelowe separatory olejowe	320
11.3.1	Budowa i działanie lamelowego separatora olejowego	320
11.3.2	Eksploatacja lamelowych separatorów olejowych	322
11.3.3	Inspekcja generalna separatora lamelowego	323
11.4	Osadniki	323
11.5	Konstrukcja nawierzchni na powierzchniach narażonych na działanie substancji ropopochodnych	326
11.5.1	Schemat ideowy stacji paliw	326
11.5.2	Rodzaje konstrukcji nawierzchni	328
11.5.3	Podłoże gruntowe	328
11.5.4	Warstwa mrozoochronna	331
11.5.5	Podbudowa	332
11.5.6	Warstwa jezdna	333
12	Podstawy odwodnienia obiektów mostowych	341
12.1	Odwodnienie mostów w obrębie fundamentów przyczółków i podpór	343
12.2	Odwodnienie pomostów	348
12.2.1	Nawierzchnie mostów drogowych	350
12.2.2	Drenaż nawierzchni mostów	353
12.2.3	Izolacja	354
12.2.4	Odprowadzenie wód opadowych z powierzchni mostów	355
12.2.5	Urządzenia dylatacyjne na mostach drogowych	356
12.3	Przewody kanalizacji deszczowej	361
12.4	Wpusty deszczowe w obiektach mostowych	364
12.4.1	Rodzaje wpustów mostowych	367
12.4.2	Montaż wpustów w mostach betonowych	370
13	Podstawy odwodnienia lotnisk	373
13.1	Powierzchnie wchodzące w skład lotniska dla samolotów	374
13.2	Odwodnienie powierzchniowe	376
13.2.1	Spadki podłużne	377
13.2.2	Pochylenia poprzeczne	379
13.2.3	Zebrań i odprowadzenie wód opadowych	381
13.3	Lotniska śmigłowcowe na poziomie terenu	382
13.4	Parametry deszczu obliczeniowego	383
14	Odwodnienie w projekcie drogowym	385
14.1	Wyniki obliczeń hydraulicznych	385
14.2	Plan sytuacyjny	385
14.3	Przekrój podłużny	385
14.4	Przekroje poprzeczne (normalne)	386
14.5	Plany wysokościowe i warstwicowe	386
14.6	Symbole graficzne przedstawiające elementy odwodnienia	387
	Dodatek 1 Obliczanie kanalizacji deszczowej metodą współczynnika opóźnienia odpływu	390
	Dodatek 2 Obliczanie kanalizacji deszczowej metodą zmiennego współczynnika spływu	392
	Dodatek 3 Tablice przepływów w kanałach kołowych dla $k = 2,5$ mm	394
	Wykaz symboli, jednostek i oznaczeń	398
	Bibliografia	402
	Skorowidz	407